

Kittilä 150-v, 28.3.2018

Juhlapuhe

Hyvä juhlayleisö,

Minulla oli aamulla vaikeuksia päästä juhlatuulelle eilisen kunnanhallituksen ja toissapäiväisen kunnanvaltuuston kokouksen jäljiltä. Mutta se kuitenkin onnistui.

Pääsin tässä äskettäin näkemään Kittilän lapinkylän veroluettelon vuodelta 1575.

Täällä asui silloin 5 lappalaisperhettä. Perheiden päämiehet olivat:

Per Andersson, Hans Andersson, jotka ilmeisesti veljeksiä, Oleff Jönsson, Påu'all Anundijsson ja Anders Michelsson.

Ensimmäinen nimi on etunimi ja toinen nimi on patronyymi, eli kenen poika hän oli.

Käytän tässä tarkoituksella alkuperäiseen kirjoitusasuun kirjoitettuja nimiä, sillä emme varmuudella tiedä edes sitä puhuivatko nämä lappalaiset metsäsaamea vaiko suomea, nimistä päätellen ehkä molempia kieliä.

Heistä muista ei ole tietoa, keitä he olivat, mutta Påu'all Anundijsson asui Kelontekemässä. Tämä voidaan päätellä paikannimistä. Kelontekemäjärveen laskee etelästä Anuntijoki.

Nämä viisi lappalaista maksoivat veronsa nädännahoilla, poronahoilla ja kuivatuilla haukikaloilla.

Se tiedetään, että he olivat Kemin lapin lappalaisia. Tämä käy selvästi ilmi kyseisestä veroluettelosta. Mutta muuta tästäkään ei saanut selville.

Ja paljon muuta heidän silloisesta elämästään ei juuri ole tiedossa.

Toinen varhainen merkintä Kittilän asukkaista löytyy Tegelgrenin kirjasta. Siinä lukee, että v. 1585 Maanselässä ja Kitkajärvellä asui 86 Lappalaista ja noin 2000 poroa sekä 8 kotalappalaista, jotka asuivat kesällä Kelontekemässä.

Siihen aikaan, ja aina isoon jakoon saakka, Kuusamo kuului myös Kemin lappiin, eli oli samaa maakuntaa.

Historiasta ei tällä kertaa tämän enempää, siitä puhuu teille lisää Anne Koskamo.

Kemin lapin historiaa ja asukkaita on hyvin vähän tutkittu ja tässä olisikin hyvä väitöskirjan aihe opiskelijoille, jotka eivät vielä tiedä, mistä aiheesta väitöskirjansa tekevät.

Elämme nyt Kittilässä eräänlaisessa murrosvaiheessa. Käydään kovia poliittisia kiistoja ja valtionvarainministeriö puuttuu meidän itsehallintoomme.

Kolarin kunta käyttää tilannetta hyväksi ja on meiltä viemässä Ylläsjärven kylän. Ja asiasta tekee lopullisen päätöksen tietysti VM. Kolarin kunnan sivuilta urkkimiemme tietojen mukaan tämä muutos koskee noin 50 kuntalaista maineen ja kiinteistöineen, ja asiaa on käsitelty juuri tänä juhlallisena päivänä Kolarin kunnanhallituksessa.

Samanlaisia poliittisia kiistoja varmaan käytiin myös 150 vuotta sitten, kun kuntaamme perustettiin. Ja samanlaisia poliittisia kiistoja käytiin varmaan myös silloin, kun Kittilän srk muodostettiin omaksi kappeliseurakunnaksi, ja Kittilä samalla erosi omaksi pitäjäksi Sodankylän suurpitäjästä.

Ja onneksi minulle on ilmoitettu, että en saa pitää pitkää puhetta.

Päästään oikeaan juhlatunnelmaan.

Eli minulla on ilo ja kunnia Kittilän kunnan puolesta toivottaa teidät KAIKKI tervetulleiksi tähän Kittilän kunta 150 vuotta pääjuhlatilaisuuteen.

Eli TERVETULOA !

Ja Kiitoksia. Nauttikaa juhlastamme.

28.3.2018

Aki Nevalainen

Kittilän kunnanvaltuuston puheenjohtaja